

Handläggare
Helena Storm
Telefon: 08-50821023**Till**
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2025-09-25

Skötsel av Älvsjöskogens naturreservat

Svar på skrivelse från (C)

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från Centerpartiet.

Sammanfattning

I en skrivelse från Henrik Falk (C) ombeds förvaltningen beskriva hur Älvsjöskogens naturreservat sköts och hur skogen tillgängliggörs. Vidare önskar skribenten veta vad som görs för att motverka klotter. Förvaltningen värnar särskilt om naturreservatet i Älvsjöskogen. Bland annat har förvaltningen en ekolog och en naturvårdsvakt anställda, som båda har särskild kompetens att förvalta naturreservat. I skötseln följs den skötselplan som togs fram när reservatet upprättades. Under sommaren har en del otillåtna markeringar på träd i reservatet upptäckts och tagits bort. Klotter saneras löpande.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för samhälle och service. De fackliga organisationerna informeras på förvaltningsgruppen den 16 september 2025.

Ärendet

Förvaltningen har mottagit en skrivelse från Henrik Falk (C). Skribenten lyfter att Älvsjöskogen är ett värdefullt rekreatiomsområde där djur och natur samsas med orienterare, förskoleklasser och flanörer. Parallellt har de upplevt att skogen utsätts för förstörelse i form av klotter. Vidare önskar skribenten förbättra tillgängligheten för personer som har svårt att gå. Dessutom önskas att Röda stugan knyts till en verksamhet.

Skrivelsen avslutas med två frågor som skribenten önskar svar på:

1. Hur ser förvaltningens arbete och planer, inom skötselplanen, ut med att utveckla och tillgängliggöra vårt naturreservat?
2. Hur arbetar förvaltningen med att hålla skogen fri från nedskräpning och klotter

Bakgrund

Naturreservatet är cirka 65 hektar. Området avgränsas av villabebyggelse i Älvsjö, Långsjö och Huddinge samt av stambanan. År 2016 bildades Älvsjöskogens naturreservat.

Älvsjöskogen utförs av ett höglänt område genombrutet av smala dalgångar. Landhöjningen efter istiden gjorde att de högsta topparna steg upp ur havet för drygt 9000 år sedan. De bildade de öar i ett landskap som liknande det som idag finns i Stockholms ytterskärgård. Människor har alltså vistats på platsen redan under stenåldern.

I skogen finns två belysta motionsspår på 1,8 km och 3,8 km som sköts av förvaltningen. Flera av stadens så kallade Tysta platser finns belägna utmed leder och stigar i skogen. Älvsjöskogen används framförallt som närströvsområde för boende i Älvsjö och Stuvsta. Likaså nyttjar lokala idrotts- och friluftsföreningar samt även närbelägna skolor och förskolor skogen och den intilliggande idrottsplatsen.

Karta över Älvsjöskogen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

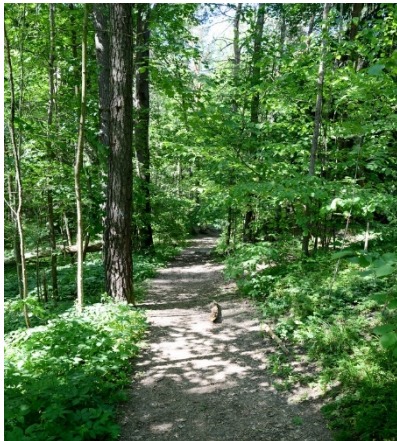
Nedan följer förvaltningens svar på skrivelsens frågor.

Skötsel och tillgängliggörandet av Älvsjöskogens naturreservat

I samband med bildandet av Älvsjöskogens naturreservat beslutades även om en skötselplan som fortfarande är aktuell. Förvaltningens arbete utgår från skötselplanen.

Vidare har förvaltningen en anställd ekolog med särskild kunskap om naturmarksvård anställd. I ekologens uppdrag ingår bland annat att vara reservatsförvaltare. Arbetet utförs i nära samarbete med miljöförvaltningens ekologer.

En nyanställd medarbetare har utbildning som naturvårdsvakt och har i sin roll större befogenheter att följa upp att naturreservatets regler följs. En naturvårdsvakt har till exempel rätt att avvisa

personer från naturreservatet samt även rätten att beslagta redskap eller fordon som används på ett sätt som strider mot reservatsföreskrifterna.

Under året utför förvaltningen åtgärder inom ramen för projektet Äldrevänlig natur. bland annat ser förvaltningen över sittbänkar i skogen för att möjliggöra för vila eller picknick. Vidare kommer förvaltningen förbättra skyltningen för var cykling är tillåten och otillåten genom reservatet. Kontinuerligt utför förvaltningen naturmarksvård, framför allt kopplat till äldre ekmiljöer.

Övriga åtgärder som utförs i reservat:

- Nytt underlag för hela motionsspår (2021). *Byte av underlag sker även löpande.*
- Utegym (2021)
- Hundrastgård (2022)
- Byte till LED-belysning (2022)
- Informationstavlor vid entréer
- Grill och bänkbord (2024)

Nedskräpning och klotter

Förvaltningen bedömer att nedskräpning i Älvsjöskogen inte utgör något större problem. Av inkomna felanmälningar i ärendehanteringssystemet *Tyck till* sedan oktober 2023 rör endast ett fåtal ärenden nedskräpning. Klotter i form av graffitiklotter och så kallade taggar sker framför allt på bänkar och stolpar. Dessa saneras och rengörs löpande.

Förvaltningen känner däremot till att det förekommer terrängmarkering på ett stort antal träd i skogen. De uppmärkta lederna löper som ett myller genom stora delar av naturreservatet. Markeringarna är många gånger sprejmålningar i olika färger på samma trädstam.

Markeringar är att betrakta som skadegörelse av stadens mark. Utöver att det är otillåtet får förvaltningen även regelbundet klagomål från medborgare som upplever att skogen förfulas av klotter på träden. Förvaltningen har därför i samråd med miljöförvaltningen fattat beslut om att bort märkningarna.

Parallellt har förvaltningen kontaktat närliggande föreningar för att informera att arbetet har utförts. Vidare utreder förvaltningen möjligheten att märka upp en terrängled genom skogen som förvaltningen ansvarar för. När det blir aktuellt planerar förvaltningen att föra en dialog med intresserade föreningar.

Älvsjöskogen vid olika årstider.

Röda stugan vid Korkskruven.

Det är däremot tillåtet att sätta upp *tillfälliga markeringar* som enkelt går att ta bort. Det kan till exempel vara band som fästs runt trädstammar eller grenar. Blir det för mycket märkningar har förvaltningen rätt att ta bort dessa. Önskar någon en långvarig uppsatt markering behöver särskilt tillstånd sökas.

Avslutningsvis kan förvaltningen nämna att Röda stugan vid Korkskruven ägs och förvaltas av fastighetskontoret. Förvaltningen har vid flera tillfällen lyft önskemålet att huset ska hyras ut till någon förening eller annan verksamhet som kan var öppen för reservatets besökare. Det är svårt att hitta en hyresgäst eftersom huset saknar vatten och avlopp och inte heller är tillgänglighetsanpassat.

Lee Orberson
stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Linda PaloLinda Palo
avdelningschef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse om Skötsel av Älvsjöskogens naturreservat
2. Skötselplan av Älvsjöskogens naturreservat:
<https://parker.stockholm/siteassets/parker-och-natur/naturreservat/foldrar-och-filer/alvsjoskogen/skotselplan-alvsjoskogens-naturreservat.pdf>

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lee Orberson, stadsdelsdirektör	2025-09-10
Linda Palo, avdelningschef	2025-09-10